

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ

Члан 1.

У Закону о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11), у члану 1. речи: „Републичког завода за здравствено осигурање” замењују се речима: „Републичког фонда за здравствено осигурање, Фонда за социјално осигурање војних осигураника”.

Члан 2.

У члану 2. став 1. тачка 1) после речи: „једну или три године” додају се речи: „(капитални издаци исказују се за три године)”.

У тачки 2) после речи: „једну или три године” додају се речи: „(капитални издаци исказују се за три године)”.

У тачки 3) речи: „Извештајем о фискалној стратегији” замењују се речима: „Фискалном стратегијом”, а после речи: „године” додају се речи: „(капитални издаци исказују се за три године)”.

У тачки 5) после речи: „управном одбору,” речи: „као и” бришу се, а после речи: „укупних прихода” додају се речи: „остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама”.

У тач. 9), 56) и 57) речи: „Републички завод за здравствено осигурање” у датом падежу замењују се речима: „Републички фонд за здравствено осигурање” у одговарајућем падежу.

У тачки 14) после речи: „су” додаје се реч: „сви”, после речи: „обвезника” тачка и запета и речи: „приходи директних и индиректних корисника буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање” замењују се запетом и речима: „правних и физичких лица која користе одређено јавно добро или јавну услугу, као и сви други приходи које остварују корисници буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање;”.

Тачка 16) брише се.

Тачка 18) мења се и гласи:

„18) **Непорески приходи** су врста јавних прихода који се наплаћују правним или физичким лицима за коришћење јавних добара (накнаде), пружање одређене јавне услуге (таксе), због кршења уговорних или законских одредби (пенали и казне) као и приходи који се остваре употребом јавних средстава;”.

После тачке 18) додају се тач. 18а) и 18б), које гласе:

„18а) **Јавна добра** су природна богатства чије је коришћење уређено посебним законом, као и добра која су посебним законом утврђена као добра од општег интереса и добра у општој употреби;

18б) **Јавне услуге** су све услуге које су корисници јавних средстава у складу са законом обавезни да пружају правним и физичким лицима;”.

У тач. 25и), 25к) и 60) речи: „Извештај о фискалној стратегији“ у датом падежу замењују се речима: „Фискална стратегија“ у одговарајућем падежу.

У тачки 29) речи: „Министарству финансија“ замењују се речима: „министарству надлежном за послове финансија“.

Тачка 46) мења се и гласи:

46) „**Финансијска помоћ Европске уније** су средства Европске уније која се користе за намене и спроводе према правилима утврђеним споразумима између Републике Србије и Европске уније;“.

У тачки 47) речи: „развојне помоћи“ на оба места замењују се речима: „финансијске помоћи“.

После тачке 50) додаје се тачка 50а), која гласи:

„50а) **Систем управљања јавним средствима** представља скуп активности и поступака усмерених на јединствено планирање, располагање, евидентирање и извештавање о јавним средствима, која користе и којима располажу корисници јавних средстава;“.

Тачка 51а) мења се и гласи:

„51а) **Управљачка одговорност** је обавеза руководиоца свих нивоа код корисника јавних средстава да све послове обављају законито, поштујући принципе економичности, ефикасности, ефикасности и јавности, као и да за своје одлуке, поступке и резултате одговарају ономе који их је именовao или им пренео одговорност;“.

У тачки 52) заграда и речи: „(укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава буџета Републике Србије)“ бришу се.

У тачки 53) заграда и речи: „(укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава буџета локалне власти)“ бришу се.

У тачки 54) заграда и речи: „(укључујући сопствене приходе и расходе и издатке из сопствених прихода корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање)“ бришу се.

Члан 3.

У члану 5. став 1. речи: „изворима у буџету“ замењују се речју: „врстама“.

У ставу 4. речи: „приходе и примања од продаје нефинансијске имовине, ако није друкчије дефинисано законом“ замењују се речима: „расходе који се финансирају из пореских прихода“.

У ставу 6. после речи: „доношења буџета,“ додају се речи: „односно финансијског плана организација за обавезно социјално осигурање,“.

Став 7. брише се.

Досадашњи ст. 8-11. постају ст. 7-10.

Члан 4.

У члану 8. став 1. мења се и гласи:

„Министар посебним актом, на основу предлога Управе за трезор, утврђује списак корисника јавних средстава, у оквиру којег се посебно евидентирају директни и индиректни корисници средстава буџета Републике

Србије, односно буџета локалне власти, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, јавних агенција, организација на које се примењују прописи о јавним агенцијама, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора (у даљем тексту: корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора)."

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Министар ближе уређује начин утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава у списку из става 1. овог члана који води Управа за трезор."

У досадашњем ставу 2, који постаје став 3, тачка на крају брише се и додају се речи: „и на интернет страници Министарства. Сви корисници јавних средстава дужни су да на својој интернет страници објављују своје финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје."

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „става 3." замењују се речима: „става 4."

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 5.

У члану 9. став 4. мења се и гласи:

„Корисницима јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, а којима се врши пренос средстава из буџета, отвара се посебан наменски рачун код Управе за трезор за та средства, који је укључен у консолидовани рачун трезора, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти."

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, отвара подрачуне динарских и девизних средстава корисника јавних средстава који нису укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, за средства која им се преносе из буџета."

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6, речи: „става 3." замењују се речима: „ст. 3, 4. и 5."

У досадашњем ставу 6, који постаје став 7, речи: „става 5." замењују се речима: „става 6."

У досадашњем ставу 7, који постаје став 8, речи: „става 6." замењују се речима: „става 7."

Досадашњи ст. 8. и 9. постају ст. 9. и 10.

Досадашњи став 10. брише се.

Члан 6.

У члану 10. ст. 4-8. бришу се.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 4, речи: „ст. 2, 6. и 7." замењују се речима: „става 2."

У досадашњем ставу 10, који постаје став 5, запета после речи: „трезора“ и речи: „односно подрачун сопствених прихода“ бришу се.

Досадашњи ст. 11. и 12. постају ст. 6. и 7.

Члан 7.

У члану 13. став 2. речи: „са законом“ замењују се речима: „са овим и посебним законима“.

Члан 8.

У члану 14. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) непорески приходи, и то:

- (1) таксе,
- (2) накнаде,
- (3) казне,
- (4) приходи настали употребом јавних средстава;”

Тач. 3), 4) и 7) бришу се.

У ставу 2. тачка 3) запета и речи: „и то:” замењују се тачком, а подтач. (1) – (3) бришу се.

Тачка 4) брише се.

Члан 9.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Порези се могу уводити само законом и то на потрошњу, доходак, добит, имовину и пренос имовине физичких и правних лица.

Пореским законом морају бити утврђени предмет опорезивања, основица, обвезник, пореска стопа или износ, сва изузимања и олакшице од опорезивања, као и начин и рокови плаћања пореза.

Обавезе и права пореских обвезника не могу се проширивати или смањивати подзаконским актима.”

Члан 10.

Назив члана 16. и члан 16. мењају се и гласе:

„Доприноси за обавезно социјално осигурање

Члан 16.

Законом се уводе доприноси за обавезно социјално осигурање, и то за:

- 1) пензијско и инвалидско осигурање;
- 2) здравствено осигурање;
- 3) осигурање за случај незапослености.”

Члан 11.

Назив члана 17. и члан 17. мењају се и гласе:

„Таксе

Члан 17.

„Таксе се могу уводити само законом којим се може прописати њихова висина или се тим законом може дати право одређеном субјекту да утврди њихову висину.

Такса се наплаћује за непосредно пружену јавну услугу, односно спроведен поступак или радњу, коју је пружио, односно спровео надлежан субјекат из става 1. овог члана.

Такса се не може наплаћивати за издавање доказа и било којих података које лице прибавља од једног државног органа, а по налогу другог државног органа.

Висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице.

Министар ће уредити методологију и начин утврђивања трошкова пружања јавне услуге.

Ако висина таксе није утврђена законом, на акт којим се утврђује њихова висина субјекат из става 1. овог члана мора прибавити сагласност:

- 1) министарства надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјекат централног нивоа државе;
- 2) органа надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјекат под контролом локалне власти.

Одредба става 6. тачка 2) овог члана не примењује се у случајевима када висину таксе утврђује надлежни орган локалне власти.

За једну јавну услугу може се наплаћивати само једна такса.”

Члан 12.

Назив члана 18. и члан 18. мењају се и гласе:

„Накнаде

Члан 18.

Накнаде се могу уводити за коришћење добара која су посебним законом утврђена као природна богатства, односно добра од општег интереса и добра у општој употреби.

Обвезник плаћања накнаде, основица за плаћање накнаде, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнаде, као и припадност накнаде уређују се посебним законом који предлаже и спроводи министарство надлежно за финансије.

Накнаде из става 1. овог члана не могу се уводити ниједним другим законом осим законом из става 2. овог члана.”

Члан 13.

Назив члана 19. мења се и гласи: „Приходи настали употребом јавних средстава”.

У члану 19. став 1. речи: „Осталим јавним приходима из члана 14. став 1. тачка 7) овог закона сматрају се:” замењују се речима: „Приходи настали употребом јавних средстава су:”.

У тачки 4) речи: „које својом активношћу остваре органи и организације Републике Србије, односно органи, организације и службе локалне власти” замењују се речима: „настали продајом услуга корисника јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље”.

У тачки 7) тачка и запета замењују се тачком.

Тачка 8) брише се.

Члан 14.

Члан 22. брише се.

Члан 15.

У члану 23. став 1. тачка 1) подтачка (7) брише се.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) таксе у складу са законом;”.

У тачки 3) речи: „за коришћење добара од општег интереса” бришу се.

У тачки 5) речи: „остали јавни приходи” замењују се речима: „приходи настали употребом јавних средстава”.

У подтачки (2) речи: „државној својини” замењују се речима: „својини Републике Србије”.

У подтачки (3) речи: „које својом активношћу остваре органи и организације Републике Србије” замењују се речима: „настали продајом услуга корисника средстава буџета Републике Србије чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље”.

Подтачка (6) брише се.

У тачки 6) подтач. (1) и (2) речи: „државној својини” замењују се речима: „својини Републике Србије”.

У подтачки (5) тачка и запета замењују се тачком.

Подтачка (6) брише се.

Члан 16.

У члану 24. став 1. у тачки 4) речи: „за коришћење добара од општег интереса” бришу се.

У тачки 6) речи: „остали јавни приходи” замењују се речима: „приходи настали употребом јавних средстава”.

У подтачки (2) речи: „државној својини” замењују се речима: „својини Републике Србије”.

У подтачки (4) речи: „које својом активношћу остваре органи аутономне покрајине” замењују се речима: „настали продајом услуга корисника средстава буџета аутономне покрајине чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље”.

Подтачка (7) брише се.

У тачки 7) подтачка (1) речи: „државној својини“ замењују се речима: „својини Републике Србије“.

У подтачки (6) тачка и запета замењују се тачком.

Подтачка (7) брише се.

У ставу 2. речи: „државној својини“ замењују се речима: „својини Републике Србије“.

Члан 17.

У члану 25. став 1. тачка 3) речи: „за коришћење добара од општег интереса“ бришу се.

У тачки 6) речи: „остали јавни приходи“ замењују се речима: „приходи настали употребом јавних средстава“.

У подтачки (2) речи: „државној својини“ замењују се речима: „својини Републике Србије“.

У подтачки (4) речи: „које својом активношћу остваре органи, организације и службе јединице локалне самоуправе“ замењују се речима: „настали продајом услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље“.

Подтачка (7) брише се.

У тачки 7) подтачка (2) речи: „државној својини“ замењују се речима: „својини Републике Србије“.

У подтачки (6) тачка и запета замењују се тачком.

Подтачка (7) брише се.

У ставу 2. речи: „државној својини“ замењују се речима: „својини Републике Србије“.

Члан 18.

У чл. 27в, 27ђ, 27и, 27ј, 30, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 92е и 109. речи: „Извештај о фискалној стратегији“ у датом падежу замењују се речима: „Фискална стратегија“ у одговарајућем падежу.

Члан 19.

У називу члана 27г речи: „Извештаја о фискалној стратегији“ замењују се речима: „Фискалне стратегије“.

У члану 27г став 1. речи: „Извештаја о фискалној стратегији“ замењују се речима: „Фискалне стратегије“.

У ставу 2. реч: „Извештаја“ замењује се речима: „Фискалне стратегије“.

У ст. 3-7. речи: „Извештај о фискалној стратегији“ у датом падежу замењују се речима: „Фискална стратегија“ у одговарајућем падежу.

У ставу 8. речи: „измени и допуни Извештај о фискалној стратегији“ замењују речима: „измени и допуни Фискалну стратегију“, а речи: „ревидирани Извештај о фискалној стратегији, који“ замењују се речима: „ревидирану Фискалну стратегију, која“.

Члан 20.

У називу члана 27д речи: „Извештаја о фискалној стратегији” замењују се речима: „Фискалне стратегије”.

У члану 27д ст. 1. и 2. на свим местима речи: „Извештај о фискалној стратегији” у датом падежу замењују се речима: „Фискална стратегија” у одговарајућем падежу.

У ставу 3. речи: „Ревидирани Извештај о фискалној стратегији” замењују се речима: „Ревидирана Фискална стратегија”.

Члан 21.

У члану 27е став 22. мења се и гласи:

„У октобру 2012. године, плате и пензије повећаће се за 2%.”

После става 22. додају се нови ст. 23. и 24, који гласе:

„У априлу 2013. године, плате и пензије повећаће се за 2%.

У октобру 2013. године, плата и пензија ускладиће се стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци.”.

Досадашњи став 23. брише се.

У досадашњем ставу 24, који постаје став 25, речи: „периоду од 2013. до 2015. године, маса средстава за плате ускладиће се” замењују се речима: „априлу 2014. године плата ће се ускладити”, а речи: „предвиђене за текућу буџетску годину” замењују се речима: „у претходних шест месеци”.

После досадашњег става 24, који постаје став 25, додаје се нови став 26, који гласи:

„У октобру 2014. године плата ће се ускладити стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци.”

У досадашњем ставу 25, који постаје став 27, речи: „периоду од 2013. до 2015. године, просечне пензије ускладиће се” замењују се речима: „априлу 2014. године пензија ће се ускладити”, а после речи: „потрошачких цена” додају се речи: „у претходних шест месеци”.

После досадашњег става 25, који постаје став 27, додају се нови ст. 28. и 29, који гласе:

„У октобру 2014. године пензија ће се ускладити стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци.

Усклађивање плата и пензија примењује се на обрачун и исплату за наведени месец.”

У досадашњем ставу 26, који постаје став 30, речи: „2015. године” замењују се речима: „2014. године”.

Досадашњи ст. 27-30. постају ст. 31-34.

Члан 22.

У члану 27з став 3. речи: „следећем годишњем Извештају о фискалној стратегији” замењују се речима: „следећој годишњој Фискалној стратегији”.

Члан 23.

У члану 28. став 2. тачка 4) речи: „развојне помоћи“ замењују се речима: „финансијске помоћи“.

У тачки 5) речи: „развојне помоћи“ замењују се речима: „финансијске помоћи“.

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) преглед планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године;“.

У тачки 9) речи: „сталну и текућу буџетску резерву“ замењују се речима: „сталну, текућу и буџетску резерву за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније.“.

Члан 24.

У члану 31. став 1. тачка 1) подтачка (3) речи: „Извештај о фискалној стратегији, који“ замењују се речима: „Фискалну стратегију, која“.

У подтачки (4) речи: „Извештаја о фискалној стратегији који“ замењују се речима: „Фискалне стратегије која“.

У подтач. (5) – (7) речи: „Извештај о фискалној стратегији“ у датом падежу замењују се речима: „Фискална стратегија“ у одговарајућем падежу.

У подтачки (8) речи: „Извештај о фискалној стратегији и доставља га“ замењују се речима: „Фискалну стратегију и доставља је“.

У подтачки (9) речи: „Извештајем о фискалној стратегији“ замењују се речима: „Фискалном стратегијом“.

У подтачки (11) речи: „Извештај о фискалној стратегији“ замењују се речима: „Фискалну стратегију“.

У подтачки (13) речи: „ревидирани Извештај о фискалној стратегији“ замењују се речима: „ревидирану Фискалну стратегију“.

У подтачки (14) речи: „ревидирани Извештај о фискалној стратегији“ замењују се речима: „ревидирану Фискалну стратегију“.

Члан 25.

У називу члана 45. речи: „Извештаја о фискалној стратегији“ замењују се речима: „Фискалне стратегије“.

У члану 45. речи: „ревидирани Извештај о фискалној стратегији“ замењују се речима: „ревидирана Фискална стратегија“.

Члан 26.

У члану 54. после става 1. додају се нови ст. 2, 3. и 4, који гласе:

„Изузетно од става 1. овог члана, корисници из става 1. овог члана могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке и захтева плаћање у више година, на основу предлога министарства надлежног за послове финансија, односно органа надлежног за послове финансија, уз сагласност Владе, надлежног извршног органа локалне власти, односно управног одбора организације за обавезно социјално осигурање за обавезе које се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања.“

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на обавезе повезане са задуживањем државе и са управљањем јавним дугом, као и на обавезе по основу међународних споразума.

Плаћања која произлазе из обавеза преузетих по уговорима који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година, корисници из става 1. овог члана морају као обавезу укључити у финансијски план у години у којој обавеза доспева у износу обавезе за ту годину."

Досадашњи став 2. постаје став 5.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 6, речи: „1. и 2.“ замењују се речима: „1-5.“

Члан 27.

У члану 56. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Корисници буџетских средстава су дужни да обавесте Управу за трезор, односно трезор локалне власти:

- 1) о намери преузимања обавезе;
- 2) након потписивања уговора или другог правног акта којим се преузима обавеза, о преузимању обавезе и предвиђеним условима и роковима плаћања;
- 3) о свакој промени која се тиче износа, рокова и услова плаћања из тачке 2) овог става;
- 4) поднесу захтев за плаћање у року прописаном актом министра из члана 58. овог закона."

Досадашњи ст. 3-7. постају ст. 4-8.

После досадашњег става 7, који постаје став 8, додаје се нови став 9, који гласи:

„Принудном наплатом не могу се теретити апропријације намењене за финансирање плата и пензија."

У досадашњем ставу 8, који постаје став 10, речи: „развојне помоћи" на оба места замењују се речима: „финансијске помоћи".

У досадашњем ставу 9, који постаје став 11, после речи: „пет" додају се речи: „радних".

Члан 28.

У члану 58. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Плаћање из буџета неће бити извршено уколико нису поштоване процедуре утврђене чланом 56. став 3. овог закона."

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „ст. 1-3." замењују се речима: „ст. 1-4."

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 29.

У члану 59. став 4. речи: „По истеку" замењују се речима: „До истека".

Члан 30.

У члану 60. став 1. речи: „и тачка (7)" бришу се.

Члан 31.

У члану 61. став 7. после речи: „на име одређеног расхода и издатка“ додају се речи: „који се финансира из општинских прихода буџета“.

У ставу 8. после речи: „програма“ додају се речи: „који се финансира из општинских прихода буџета“.

У ставу 13. после речи: „резерве и“ додаје се реч: „половине“.

Члан 32.

У члану 64. став 1. речи: „који отвара Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти“ замењују се речима: „који се отвара по одлуци Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти“.

Члан 33.

У члану 65. став 1. тачка 2) запета и речи: „који су дефинисани као наменски приходи буџетског фонда“ брише се.

У тачки 3) после речи: „других“ додаје се реч: „јавних“.

Став 2. брише се.

Члан 34.

Члан 67. мења се и гласи:

„Члан 67.

Преузимање обавеза и плаћања на терет буџетског фонда врше се до нивоа средстава одобрених буџетском фонду.“

Члан 35.

У називу члана 68. речи: „развојне помоћи“ замењују се речима: „финансијске помоћи“.

У члану 68. свуда у тексту речи: „развојне помоћи“ замењују се речима: „финансијске помоћи“.

Члан 36.

После члана 70. додају се назив члана и члан 70а, који гласе:

„Резерва за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније

Члан 70а

У буџету се планирају средства за резерву за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније, која се исказује у оквиру апропријације намењене за буџетску резерву.

Резерва за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније, користи се за финансирање расхода и издатака у вези са програмима и пројектима финансираним из средстава финансијске помоћи Европске уније, који се спроводе у систему децентрализованог управљања, у следећим случајевима:

1) када је неопходно испунити уговорне обавезе, а средства финансијске помоћи Европске уније нису расположива;

2) када је Европској комисији неопходно надокнадити средства финансијске помоћи Европске уније у случају неправилности или преваре, уколико нерегуларно утрошени износ не може да се наплати од дужника.

Резерва за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније, опредељује се највише до 10 % укупних средстава финансијске помоћи Европске уније планираних за реализацију у текућој години.

Након што Европска комисија изврши трансфер средстава, средства исплаћена из резерве за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније, на име уговорних обавеза, враћају се у буџет."

Члан 37.

У члану 78. речи: „Републички завод за здравствено осигурање" у датом падежу замењују се речима: „Републички фонд за здравствено осигурање" у одговарајућем падежу.

У ставу 1. тачка 1) после подтачке (1) додаје се подтачка (1а), која гласи:

„(1а) 28. фебруар - други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора основани од стране Републике Србије припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном државном органу Републике Србије;"

У тачки 2) после подтачке (1) додаје се подтачка (1а), која гласи:

„(1а) 28. фебруар - други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора основани од стране локалне власти припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном органу локалне власти;"

Члан 38.

У члану 79. речи: „Републичког завода за здравствено осигурање" замењују се речима: „Републичког фонда за здравствено осигурање".

Члан 39.

У члану 92ж став 1. тачка 1) речи: „Извештаја о фискалној стратегији" замењују се речима: „Фискалне стратегије".

У тачки 2) алинеја прва речи: „ревидираном Извештају о фискалној стратегији" замењују се речима: „ревидираној Фискалној стратегији".

У ставу 2. речи: „ревидирани Извештај о фискалној стратегији" замењују се речима: „ревидирану Фискалну стратегију".

Члан 40.

У члану 93. став 1. тачка 7) подтачка (1) после речи: „корисника јавних средстава" додају се речи: „и вођење регистра свих корисника јавних средстава и регистра других корисника јавних средстава".

У подтачки (10) после речи: „прихода" додају се речи: „и обавеза према корисницима јавних средстава".

У подтачки (11) после речи: „корисника" додаје се реч: „јавних", после речи: „средстава" додају се речи: „који су укључени у консолидовани рачун трезора".

У подтачки (12) после речи: „фискалне статистике“ додају се речи: „за јавна средства, на основу података које достављају корисници јавних средстава“.

Члан 41.

У члану 99. после речи: „Србије“ додаје се тачка, а речи: „и из других извора прихода“ бришу се.

Члан 42.

У члану 100. став 1. речи: „накнаду за“, као и речи: „пружати друге финансијске услуге и“ бришу се, а после речи: „приход“ додају се речи: „који представља општи приход буџета“.

Ст. 3. и 4. бришу се.

Члан 43.

У члану 103. став 1. речи: „5.000 до 1.000.000“ замењују се речима: „10.000 до 2.000.000“.

Тачка 5) брише се.

У тачки 6) речи: „ст. 8. и 9.“ замењују се речима: „став 4.“

Члан 44.

После члана 103. додаје се нови члан 103а, који гласи:

„Члан 103а

„Новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, други корисник јавних средстава, уколико не отвори подрачун из члана 2. тачка 49) овог закона код Управе за трезор, ако се налази на списку из члана 8. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.

Новчаном казном од 10.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице другог корисника јавних средстава или друго одговорно лице уколико не отвори подрачун из члана 2. тачка 49) овог закона код Управе за трезор, ако се налази на списку из члана 8. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.“

Члан 45.

У року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона, субјекти који у складу са посебним законом имају овлашћење да утврђују висину такси за јавне услуге које пружају, дужни су да њихову висину и начин утврђивања ускладе са одредбама члана 11. овог закона и доставе на сагласност министарству надлежном за послове финансија, односно органу локалне власти надлежном за финансије.

Под таксама из става 1. овог члана подразумевају се сви непорески приходи који се наплаћују правним или физичким лицима за пружање одређене јавне услуге.

Министарство, односно орган локалне власти надлежан за финансије ће до 31. марта 2013. године преиспитати и размотрити достављене предлоге из става 1. овог члана.

Таксе утврђене пре ступања на снагу овог закона могу се наплаћивати до 31. марта 2013. године, а након 31. марта 2013. године могу се наплаћивати само таксе за чију је висину добијена сагласност министарства надлежног за послове финансија, односно органа локалне власти надлежног за финансије.

Уколико субјекти из става 1. овог члана не добију сагласност министарства, односно органа локалне власти надлежног за финансије, након истека рока из ст. 3. и 4. овог члана, неће моћи да наплаћују таксе.

Члан 46.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе закона и других прописа којима се уређује припадност сопствених прихода корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Изузетно од става 1. овог члана, одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, укључујући и заводе за извршење кривичних санкција, као и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, престају да важе 1. јануара 2014. године.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, приходи по основу наплате судских такси задржавају карактер сопствених прихода и користе се за намене утврђене посебним законом.

Члан 47.

У члану 43. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 73/10), речи: „од 1. јануара 2012. године” замењују се речима: „почев од подношења завршног рачуна буџета Републике Србије, завршног рачуна буџета локалне власти и завршног рачуна организација за обавезно социјално осигурање за 2014. годину”.

Члан 48.

Одредбе чл. 2. и 23. овог закона у делу који регулише планирање и исказивање капиталних издатака примењују се од припреме буџета за 2013. годину.

Члан 49.

Одредбе чл. 23. и 36. овог закона у делу који се односи на резерву за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније, примењују се од 1. јануара 2014. године.

Члан 50.

Одредбе прописа и других општинских аката који су ступили на снагу пре ступања на снагу овог закона, у делу који се односи на Извештај о фискалној стратегији, почев од 1. јануара 2013. године, сходно ће се примењивати на Фискалну стратегију, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 51.

Одредба члана 31. овог закона у делу који се односи на укупан износ преусправања апропријације примењује се почев од буџета за 2013. годину.

Члан 52.

Одредбе овог закона, у делу који се односи на Фонд за социјално осигурање војних осигураника, примењују се почев од припреме финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање за 2013. годину.

Члан 53.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 11, 15, 16. и 17. Устава Републике Србије, којим је, између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом, финансијску ревизију јавних средстава, надлежност и рад републичких органа, као и друге односе од интереса за Републику, у складу с Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се законом постижу

Чланом 4. Закона о буџетском систему утврђени су циљеви које буџетски систем треба да оствари, а нарочито:

1) укупну фискалну одрживост и контролу, која подразумева спровођење политика без значајних измена у консолидованом билансу сектора државе, уз свеобухватну контролу укупних буџетских средстава, кроз успостављање ограничења на расходе и издатке који су загарантовани законом, како на укупном нивоу, тако и на нивоу корисника буџетских средстава;

2) техничку или оперативну ефикасност која подразумева коришћење буџетских средстава и могућност њихове примене са што нижим трошковима.

Буџетски систем треба да обезбеди свобухватне, релевантне и поуздане информације о раду Владе.

Према члану 27а Закона о буџетском систему, Влада је одговорна за спровођење фискалне политике и управљање јавним финансијама и средствима Републике Србије у складу са принципима, правилима и процедурама утврђеним овим законом.

Чланом 27б Закона о буџетском систему прописани су општи принципи одговорног фискалног управљања: принцип полагања рачуна, принцип правичности, принцип одговорности, принцип стабилности и принцип транспарентности. Принцип одговорности подразумева да се управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима и фискалним ризицима, спроводи на начин који учвршћује фискалну одрживост. Принцип транспарентности, између осталог, подразумева да су обезбеђене ажурне финансијске и нефинансијске информације које се односе на управљање фискалном политиком, да су доступне како би се омогућила делотворна јавна провера вођења фискалне политике и стања јавних финансија.

Имајући у виду наведене циљеве буџетског система и принципе одговорног фискалног управљања, као и одговорност Владе за њено спровођење, уочено је да је поједине одредбе Закона о буџетском систему (пре свега оне које се односе на сопствене приходе корисника буџетских средстава) потребно изменити како би се омогућила свеобухватна контрола укупних буџетских средстава.

Наиме, један од проблема у контроли јавне потрошње представљало је трошење ове категорије прихода, који су по правилу, остајали на располагању корисницима. Одредбама Закона о буџетском систему било је прописано да у случају да корисник буџетских средстава оствари наменски и сопствени приход у већем износу од планираног, орган управе надлежан за финансије, по захтеву

тог корисника, може да увеће одобрене апропријације за извршавање расхода и издатака из тих прихода, што је остављало широк оквир за њихово трошење.

Међутим, да би се обезбедило ефикасно финансијско планирања и управљање јавним финансијама, као и контрола трошења свих новчаних средстава корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, неопходно је досадашње сопствене приходе корисника укључити у општи приход буџета и распоређивати у складу са одобреним апропријацијама у буџету.

Транспарентније приказивање и контрола ове значајне врсте прихода су посебно битни имајући у виду да је апропријација дефинисана као, од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене намене.

Према досадашњим одредбама члана 2. тачка 50) Закона о буџетском систему, систем управљања јавним финансијама подразумевао је само управљање буџетским средствима (на централном и локалном нивоу). Како би се омогућило непосредно редовно праћење укупног обима јавних прихода и расхода и управљање јавним средствима, било је неопходно проширити дефиницију и створити основу за успостављање јединственог система управљања јавним средствима. Дефинисање система управљања јавним средствима даје основ за успостављање јединствених процеса и процедура у планирању, располагању, евидентирању и информисању, као и извештавању о јавним средствима. То значи да би комплетан јавни сектор функционисао у финансијском систему на јединствен начин, чиме би се омогућила контрола трошења јавних средстава.

У светлу ових измена је и измена члана 8. Закона о буџетском систему, према којој ће министар надлежан за послове финансија ближе уредити начин евиденције свих корисника средстава код Управе за трезор. Непоштовање ове одредбе има за последицу санкције за правна лица – друге кориснике јавних средстава и њихова одговорна лица, ако се не придржавају одредби овог члана и не отворе рачун код Управе за трезор у складу са чланом 2. тачка 49) овог закона. Наиме, до сада је била пракса да поједини други корисници јавних средстава (одређене агенције и сл.) који су били на Списку корисника јавних средстава нису отварали рачуне код Управе за трезор, с обзиром да за то нису постајале никакве санкције. Законом се прописује и обавеза да сваки корисник јавних средстава на својој интернет страници објављује своје финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје.

У циљу постизања боље контроле трошења буџетских и укупних јавних средстава, извршене су и измене у члану 9. Закона о буџетском систему према којима министар, односно локални орган управе надлежан за финансије отвара подрачуне динарских и девизних средстава корисника јавних средстава који нису укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно консолидовани рачун трезора локалне власти за средства која су им пренета из буџета. Овим би се обезбедила већа ликвидност Трезора и рационалније и ефикасније коришћење буџетских средстава. До сада су та средства држана код пословних банака и камату на њих су убирали корисници јавних средстава и банке по основу пласмана.

Спровођење система управљања јавним средствима условило је потребу за проширивањем надлежности Управе за трезор у вези са пословима јавних плаћања са вођењем регистра свих корисника јавних средстава и регистра других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора.

С обзиром да до сада није било регулисано питање достављања годишњих финансијских извештаја других корисника јавних средстава, било је потребно проширити календар за подношење годишњих финансијских извештаја са одредбом према којој и други корисници јавних средстава основани од стране Републике Србије, односно локалне власти припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном државном органу Републике Србије, односно локалне власти.

У оквиру пројеката који се у Србији одвијају у циљу побољшања пословне климе, анализирани су захтеви привреде да се бројне обавезе наметнуте привреди законом укину, као и измена закона којима су те накнаде, таксе и друге дажбине уведене.

Анализа различитих јавних дажбина показала је да се поједине накнаде уводе, утврђују и наплаћују на недоследан, нетранспарентан и непредвидив начина, те да начин утврђивања њихове висине често није у складу са њиховом сврхом и наменом. Ова врста јавних дажбина по својој природи мора се плаћати за непосредно коришћење одређеног добра. Најбоље упоредне праксе показују да начин увођења и утврђивања њихове висине, као и употреба наплаћених средстава, требају бити утврђени једним законом чиме се обезбеђује, с једне стране, предвидивост пословања привреди, а с друге стране, оптимално коришћење јавних добара.

У том смислу, изменама Закона о буџетском систему, утврђени су принципи увођења пореза, груписање накнада, такси, казни и прихода насталих употребом јавних средстава као непореских прихода, затим дефинисање такси и принципа на којима треба да се заснива утврђивање њихове висине, као и накнада.

Осим наведених измена, било је потребно изменити фискална правила у делу који се односе на кретање плата и пензија и усклађивање њиховог раста са реалним могућностима буџета.

У циљу ефикаснијег управљања финансијским средствима, изменама Закона се предвиђа јачање одредби које се односе на обавезу корисника буџетских средстава да и пре преузимања обавезе Управа за трезор буде обавештена о намери потписивања уговора којим се преузима обавеза, затим да се Управа за трезор обавести о преузимању обавезе и предвиђеним условима и роковима плаћања, о свакој промени која се тиче износа, рокова и услова плаћања као и да поднесу захтев за плаћање у року прописаном актом министра из члана 58. овог закона. Уколико се не поштују наведене одредбе, корисници неће моћи да изврше плаћања.

Изменама Закона се предвиђа да се капитални издаци исказују у периоду од три године, а у циљу бољег сагледавања и континуитета у праћењу инвестиција.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему извршено је усклађивање са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, број 57/11) тако што се назив Републички завод за здравствено осигурање, у складу са одредбама Закона, мења у Републички фонд за здравствено осигурање.

Такође, назив документа Извештај о фискалној стратегији мења су у назив Фискална стратегија. Наиме, Извештај о фискалној стратегији више упућује на остварење протеклог периода, док се Фискална стратегија односи на планирање за наредни период.

Нови назив документа више одговара његовој садржини наведеној у члану 27д Закона о буџетском систему који предвиђа да се за наредни средњорочни период утврде, пре свега, средњорочне пројекције макроекономских и фискалних агрегата и индикатора, као и циљеви и смернице економске и фискалне политике за средњорочни период.

Наведеним чланом предвиђено је да додатак Фискалној стратегији за средњорочни период буде Извештај о оствареном напретку у спровођењу фискалне политике, што је адекватан назив за овај додатак Фискалној стратегији.

У складу са препорукама Генералне дирекције буџета Европске уније, Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему мења се дефиниција управљачке одговорности.

У складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Комисије Европских Заједница о правилима за сарадњу која се односе на финансијску помоћ Европске заједнице Републици Србији у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА) („Службени гласник - Међународни уговори“, број 124/07) (у даљем тексту: Оквирни споразум), као и Планом активности за припрему децентрализованог система управљања средствима Европске уније¹, Република Србија је преузела обавезу да успостави децентрализовани систем управљања средствима ЕУ. Република Србија је успоставила правни основ за функционисање децентрализованог система управљања ИПА фондовима и поднела захтев за преношење овлашћења за децентрализовано управљање ИПА фондовима.

Како би Република Србија добила овлашћење за децентрализовано управљање ИПА фондовима неопходно је да испуни акредитационе критеријуме прописане регулативом Европске уније. Један од акредитационих критеријума односи се и на обавезу да се све уговорне обавезе према добављачима испуне и у случају нерасположивости средстава Европске уније. Такође, чланом 29. Оквирног споразума предвиђено је да Република Србија надокнади Европској комисији новчана средства у случају неправилности или преваре, а која не могу да се наплате од оних који су починили неправилност или превару.

Увођењем нове резерве, из које би била обезбеђена средства за финансирање уговорних обавеза у случају нерасположивости средстава финансијске помоћи Европске уније, као и средства за финансирање трошкова који морају бити надокнађени Европској комисији у случају неправилности или преваре, која не могу бити наплаћена од дужника, Република Србија би израдила процедуре у потпуности у складу са акредитационим критеријумима и испунила обавезе преузете у складу са Оквирним споразумом.

У складу са чланом 3. Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника („Службени гласник РС“, бр. 102/11 и 37/12), према коме је Фонд правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање и финансира се из доприноса за здравствено осигурање војних осигураника, Законом о изменама

¹ Закључак Владе 05 број 48-1759/2008-2, од 24 априла 2008. године

и допунама Закона о буџетском систему Фонд се укључује у организације за обавезно социјално осигурање, с тим да одредбе Закона о буџетском систему, у делу који се односи на организације за обавезно социјално осигурање, на Фонд примењују почев од поступка припреме финансијских планова за 2013. годину.

Разматрање могућности да се проблеми реше и без доношења закона

Законом о буџетском систему, као системском закону у области јавне потрошње, уређује се планирање, припрема, доношење и извршавање буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, буџетско рачуноводство и извештавање, финансијско управљање, контрола и ревизија корисника јавних средстава и буџета Републике Србије, надлежност и организација Управе за трезор; овим законом се уређују и врсте и припадност јавних прихода и примања и јавних расхода и издатака, уређују се буџетски односи и правила која се примењују на ванбуџетске фондове, привредне субјекте и друга правна лица у којима држава, на свим нивоима власти, има одлучујући утицај на управљање, и то на: израду финансијских планова, управљање новчаним средствима, итд.

Имајући у виду овако дефинисану садржину Закона, решавање наведених проблема (укључивање сопствених прихода у општи приход буџета, боља контрола коришћења јавних средстава), односно постизање жељених циљева није могуће без измене Закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ

Уз чл. 1, 2, 37. и 38.

Наведеним члановима у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему речи: „Републички завод за здравствено осигурање” у одређеном падежу замењују се речима: „Републички фонд за здравствено осигурање” у одговарајућем падежу, а у циљу усклађивања са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, број 57/11).

У члану 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему предвиђа се додавање Фонда за социјално осигурање војних осигураника у организације за обавезно социјално осигурање, имајући у виду да је издвајањем послова из области пензијског и инвалидског осигурања и преносом тих послова на Републички фонд ПИО и доношењем Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника („Службени гласник РС”, бр. 102/11 и 37/12), Фонд престао да буде индиректни корисник Министарства одбране.

Уз чл. 2, 18, 19, 20, 22, 24, 25. и 39.

Наведеним члановима се у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему речи: „Извештај о фискалној стратегији” у одређеном падежу замењују речима: „Фискална стратегија” у одговарајућем падежу, а имајући у виду да нови назив документа више одговара његовој садржини наведеној у члану 27д Закона о буџетском систему.

Уз чл. 2, 23, 27. и 35.

Наведеним члановима се у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему речи: „развојна помоћ” замењују речима: „финансијска помоћ” у циљу прилагођања дефиниције и начина управљања финансијском помоћи Европске уније правилима утврђеним Законом о

потврђивању Оквирног споразума и другим споразумима које закључују Република Србија и Европска унија.

Чланом 2. се у члану 2. тач. 1), 2) и 3) Закона утврђује да се капитални издаци исказују за три године, а у циљу бољег сагледавања и континуитета у праћењу инвестиција.

Изменом и допуном тачке 14) Закона на свеобухватнији начин се дефинишу јавни приходи.

Брише се тачка 16) члана 2. Закона о буџетском систему којом су дефинисани сопствени приходи, чиме се ствара основ да се сопствени приходи корисника укључе у општи приход буџета.

Мења се тачка 18) којом су дефинисани непорески приходи тако што се прописује да укључују накнаде, таксе, пенале и казне, као и приходе које држава оствари употребом јавних средстава. Додају се нове тач. 18а) и 18б) којима се дефинишу јавна добра и јавне услуге.

У члану 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему додаје се тачка 50а) којом се дефинише систем управљања јавним средствима. Досадашња дефиниција система управљања јавним финансијама прописана у тачки 50) подразумевала је управљање буџетским средствима (на централном и локалном нивоу). Дефинисањем система управљања јавним средствима ствара основу за успостављање јединственог система управљања јавним средствима и непосредно редовно праћење укупног обима јавних прихода и расхода.

Тачка 51а) Закона о буџетском систему којом је дефинисана управљачка одговорност мења се у складу са препорукама Генералне дирекције буџета Европске уније.

У тач. 52) – 54) Закона о буџетском систему, у којима су дефинисани Закон о завршном рачуну буџета Републике Србије, Одлука о завршном рачуну буџета локалне власти и Одлука о завршном рачуну организације за обавезно социјално осигурање, бришу се сопствени приходи и расходи и издаци из сопствених прихода корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава буџета локалне власти и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, у складу са брисањем појма сопствених прихода у претходним одредбама.

Чланом 3. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, у члану 5. став 4. Закона о буџетском систему мења се основица која се примењује уколико се поједини приходи и примања, расходи и издаци, као и буџет локалне власти утврђују као проценат буџета Републике Србије. Наиме, у пракси се све чешће дешава да се одређено финансирање рачуна у проценту од буџета Републике Србије. У циљу уједначеног приступа и избегавања двосмислености, уместо прихода и примања од продаје нефинансијске имовине, као основица се дефинишу расходи који се финансирају из пореских прихода с обзиром да представљају категорију која се може боље предвидети и прецизније дефинисати у циљу утврђивања основице за обрачун појединих прихода и примања, расхода и издатака као процента буџета Републике Србије.

У истом члану став 6. важећег Закона о буџетском систему, додаје се да у случају уговарања донације чији износи нису могли бити познати у поступку доношења финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање, орган управе надлежан за финансија на основу тог акта отвара одговарајуће апропријације за извршавање расхода и издатака по том основу. На овај начин

се обезбеђује интегритет буџетског система, с обзиром да се наведена одредба већ односи на кориснике буџета Републике и кориснике буџета локалне власти.

Чланом 4. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему се у члану 8. важећег Закона којим је дат правни основ за утврђивање списка корисника јавних средстава, мења став 1. тиме што се посебно наводе и јавне агенције и организација на које се примењују прописи о јавним агенцијама као корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора који се посебно евидентирају у оквиру списка корисника јавних средстава. Такође, додаје се нови став 2. којим се даје правни основ да министар ближе уређује начин утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава у списку из става 1. овог члана који води Управа за трезор.

Чланом 5. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему мења се члан 9. став 4. важећег Закона о буџетском систему стварањем основе да и корисници јавних средстава који нису укључени у консолидовани рачун трезора, имају отворене подрачуне у Управи за трезор за средства која су им пренета из буџета, чиме се постиже већа ликвидност трезора и рационалније и ефикасније коришћење буџетских средстава.

Изменама члана 10. важећег Закона о буџетском систему брише се основ да корисник средстава буџета Републике Србије, корисник средстава организација за обавезно социјално осигурање и корисник средстава буџета локалне власти може инвестирати сопствене приходе, а имајући у виду да су сопствени приходи брисани претходним одредбама Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему.

Чланом 8. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему врше се измене члана 14. Закона у коме су дефинисане врсте јавних прихода и расхода, и то тако што се таксе, накнаде, пенали и казне и приходи настали употребом јавних средстава групишу у непореске приходе.

Члан 15. важећег Закона којим су утврђени порези, мења се тако што се бришу набрајања врсте пореза и уместо тога, дефинише се шта може бити предмет опорезивања (може се увести порез на потрошњу, доходак, добит, имовину и пренос имовине физичких и правних лица), а у ставу 2. се прописује да пореским законом морају бити утврђени предмете опорезивања, основица, обвезник, пореска стопа или износ, сва изузимања и олакшице од опорезивања, начин и рокови плаћања пореза.

Уместо досадашњег члана 16. Закона који се односио на таксе, новим чланом 16. се утврђују врсте доприноса за обавезно социјално осигурање, чиме се поштује редослед у приказивању врсте јавних прихода утврђен у члану 14. Закона о буџетском систему.

Чланом 11. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему мења се члан 17. важећег Закона, тако што се њиме ближе уређују таксе као врста непореских прихода и дефинишу принципи који се морају поштовати приликом утврђивања висине таксе (висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице; за једну јавну услугу може се наплаћивати само једна такса).

Чланом 12. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему мења се члан 18. важећег Закона и прописује се да се посебним законом који предлаже и спроводи министарство надлежно за финансије уређују обвезник плаћања накнаде, основица за плаћање накнаде, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнаде, као и припадност накнаде.

Чланом 13. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему се у члану 19. важећег Закона појам: „остали јавни приходи“ замењује са „приходи настали употребом јавних средстава“, а приходи који су до сада били дефинисани као „приходи које својом активношћу остваре органи и организације Републике Србије“ мењају се у „приходе који су настали продајом услуга корисника јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље и без законске обавезе“.

Члан 22. важећег Закона о буџетском систему који се односио на исказивање сопствених прихода се брише, с обзиром да је, у циљу обезбеђивања ефикасног финансијског планирања и управљања јавним финансијама, као и контроле трошења свих новчаних средстава корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, неопходно досадашње сопствене приходе корисника укључити у општи приход буџета и распоређивати у складу са одобреним апропријацијама у буџету.

Изменама у чл. 23, 24. и 25. важећег Закона о буџетском систему врши се усклађивање са начином дефинисања и груписања појединих јавних прихода у одредбама чл. 8-14. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему.

Чланом 21. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему се мењају посебна фискална правила прописана чланом 27е важећег Закона у делу који се односе на кретање плата и пензија у октобру 2012. године, априлу и октобру 2013. и 2014. године и усклађивање њиховог раста са реалним могућностима буџета. Изменама се прописује да ће се у октобру 2012. године, као и априлу 2013. године плате и пензије повећати за 2%, затим да ће се у октобру 2013. године, плата и пензија ускладити са стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци. У априлу 2014. године плата ће се ускладити збиром стопе раста потрошачких цена у претходних шест месеци и половине стопе реалног раста БДП у претходној години, уколико је тај раст позитиван, а пензија ће се ускладити збиром стопе раста потрошачких цена у претходних шест месеци и дела стопе реалног раста БДП из претходне године изнад 4%. У октобру 2014. године плата и пензија ће се укладити стопом раста потрошачких цена у претходних шест месеци.

Чланом 23. врши се измена члана 28. став 2. тачка 8) важећег Закона о буџетском систему тако што се брише да општи део буџета мора да обухвата опис и процену пореских расхода по основу пореских олакшица и умањених основица, имајући у виду да је процена пореских расхода саставни део Фискалне стратегије. Уместо тога, уводи се обавеза да општи део буџета мора да садржи преглед планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године, а у циљу бољег сагледавања и континуитета у праћењу инвестиција.

Изменама у члану 28. став 2. тачка 9) важећег Закона предвиђа се, почев од 2014. године, увођење нове резерве, из које би била обезбеђена средства за финансирање уговорних обавеза у случају нерасположивости средстава финансијске помоћи Европске уније, као и средства за финансирање трошкова који морају бити надокнађени Европској комисији у случају неправилности или преваре, која не могу бити наплаћена од дужника, чиме би Република Србија израдила процедуре у потпуности у складу са акредитационим критеријумима и испунила обавезе преузете у складу са Оквирним споразумом.

Чланом 26. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему у члану 54. важећег Закона о буџетском систему додају се нови ст. 2, 3.

и 4. којима се, због превазилажења недоумица у пракси, прецизира да, уколико су корисници преузели обавезу по уговорима који захтевају плаћање у више година, обавеза се укључује у финансијски план у износу у коме обавеза доспева у тој години.

У циљу бољег планирања ликвидности и боље евиденције о преузетим обавезама, чланом 27. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему мења се члан 56. важећег Закона увођењем новог става 3. којим је прописана обавеза корисника буџетских средстава да, пре преузимања обавезе, обавесте Управу за трезор о намери потписивања уговора, затим да након потписивања уговора обавесте Управу за трезор о преузимању обавезе и предвиђеним условима и роковима плаћања, као и да најаве плаћање и пријаве сваку промену која се тиче износа, рокова и услова плаћања.

У члану 56. важећег Закона о буџетском систему такође се додаје нови став којим се прописује изузетак од принудне наплате када су у питању апропријације намењене за финансирање плата и пензија, са циљем да се заштити социјална сигурност и осигура законом гарантована исплата плата и пензија.

Уколико се не поштују процедуре које се односе на преузимање обавеза корисника буџетских средстава предвиђене изменама члана 56. важећег Закона, чланом 28. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему предвиђено је у члану 58. важећег Закона увођење новог става 4. којим се прописује да у том случају плаћање из буџета неће бити извршено.

Чл. 32, 33. и 34. Предлога закона се мењају одредбе чл. 64, 65. и 67. важећег Закона које се односе на буџетски фонд. Измене су извршене у складу са изменама претходних одредби у делу који се односи на брисање сопствених прихода.

Чланом 36. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему додаје се члан 70а у важећем Закону о буџетском систему, којим се утврђује резерва за подршку децентрализованом управљању финансијском помоћи Европске уније која се исказује на апропријацији намењеној за буџетске резерве. Увођењем нове резерве, из које би била обезбеђена средства за финансирање уговорних обавеза у случају нерасположивости средстава финансијске помоћи Европске уније, као и средства за финансирање трошкова који морају бити надокнађени Европској комисији у случају неправилности или преваре, која не могу бити наплаћена од дужника, Република Србија би израдила процедуре у потпуности у складу са акредитационим критеријумима и испунила обавезе преузете у складу са Оквирним споразумом.

Изменама и допунама члана 78. важећег Закона о буџетском систему регулише се достављање годишњих финансијских извештаја других корисника јавних средстава основаних од стране Републике Србије, односно локалне власти, што до сада није било предвиђено одредбама Закона. Измена се уводи у циљу постизања свеобухватне контроле трошења јавних средстава.

Чланом 40. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему врше се измене члана 93. важећег Закона проширивањем надлежности Управе за трезор у вези са пословима јавних плаћања и са вођењем регистра свих корисника јавних средстава и регистра других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора. Такође, тачка 7) подтачка (10) допуњује се са одредбом која омогућава и физичким лицима да своје обавезе према корисницима јавних средстава (пре свега према јавним предузећима) могу да измирују и у организационим јединицама Управе за

трезор. Ово је из разлога што је повољније за физичка лица да плаћају нижу тарифу него што плаћају банкама и поштама, а и организационе јединице Управе за трезор у појединим местима Републике Србије једине су где се та уплата може и извршити.

Изменама члана 103. важећег Закона о буџетском систему у делу који се односи на висину казни извршено је прилагођавање распону новчаних казни прописаних Законом о изменама и допунама Закона о прекршајима („Службени гласник РС”, број 111/09). Поред наведеног, додају се казнене одредбе за правно лице другог корисника јавних средстава уколико не отвори подрачун из члана 2. тачка 49), ако се налази на списку из члана 8. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.

Чланом 45. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему прописана је обавеза субјеката, који у складу са посебним законом, имају овлашћење да утврђују висину такси за јавне услуге које пружају, да њихову висину и начин утврђивања ускладе са одредбама члана 11. овог закона у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона и доставе на сагласност министарству надлежном за послове финансија, односно локалном органу управе надлежном за финансије.

Министарство, односно локални орган управе надлежан за финансије, до 31. марта 2013. године преиспитаће и размотрити достављене предлоге. Таксе утврђене пре ступања на снагу овог закона могу се наплаћивати до 31. марта 2013. године. Уколико се не добије потребна сагласност до 31. марта 2012. године, таксе неће моћи да се наплаћују.

Чланом 46. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему прописано је да даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе закона којима се уређује припадност сопствених прихода корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање. Одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, укључујући и заводе за извршење кривичних санкција, као и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, престају да важе од 1. јануара 2014. године.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана приходи по основу наплате судских такси задржавају карактер сопствених прихода и користе се за намене утврђене посебним законом.

Чл. 47, 48, 49, 50, 51. и 52. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему уређује се примена појединих одредаба овог закона.

Чланом 53. Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему уређено је да Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије за 2012. и 2013. годину.

За спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2014. годину у износу од највише 10 % од очекиваног

износа средстава финансијске помоћи Европске уније планираних за реализацију у току 2014. године.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст). Овај закон је неопходно донети по хитном поступку да би се предложена решења у делу који се односи на обухватање сопствених прихода корисника буџетских средстава, применила у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину, као и у поступку припреме Закона о буџету Републике Србије за 2013. годину.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. Нарочито оправдани разлози за раније ступање на снагу овог закона, у смислу члана 196. став 4. Устава Републике Србије, састоје се у потреби да се обезбеди несметано функционисање државних органа и организација.

Наиме, неопходно је да би се предложена решења из овог закона у делу који се односи на обухватање сопствених прихода корисника буџетских средстава, као и на измену посебних фискалних правила у делу које се односе на кретање плата и пензија применила у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

- ***На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону***

Предложена законска решења ће позитивно утицати на управљање јавним финансијама. Укључивањем сопствених прихода у опште приходе буџета, као и обавезом корисника буџетских средстава да и пре преузимања обавеза, добију сагласност Управе за трезор, обезбеђује се свеобухватнија контрола трошења свих новчаних средстава корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, ефикасније финансијско планирање и управљање јавним финансијама.

Дефинисањем принципа увођења и наплаћивања такси смањује се број фискалних намета и оптерећење грађана и привреде.

Осим тога, знатно унапређено управљање јавним средствима и контрола позитивно ће утицати на целокупан јавни сектор.

- ***Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)***

Примена овог закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди, имајући у виду законску материју коју регулише.

- ***Да ли су позитивне последице доношења овог закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити***

Примена овог закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди, већ би требало да допринесе значајним уштедама и доведе до стабилне, предвидиве и одрживе фискалне политике, ефикаснијег управљања ликвидношћу и самим тим, спречавањем да се проблем текуће неликвидности решава краткорочним задуживањима. Тиме би се допринело учвршћењу макроекономске стабилности и повећању кредибилитета макроекономске политике.

- ***Да ли се овим законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција***

Циљ предложених измена и допуна овог закона, имајући у виду питања која уређују, није стварање тржишне конкуренције. Обезбеђивањем сигурнијих услова привређивања с циљем бржег раста БДП-а, услед примене Закона могуће је непосредно утицати и на стварање нових привредних субјеката.

- ***Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону***

Овај закон је у поступку припреме достављен и надлежним министарствима и другим надлежним органима.

- ***Које мере ће се током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем овог закона намерава остварити***

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему је предвиђено да корисници јавних средстава, који у складу са посебним законом, имају овлашћење да утврђују висину такси за јавне услуге које пружају, дужни су да, у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона, ускладе њихову висину и начин утврђивања са одредбама члана овог закона којим су утврђени принципи увођења и наплаћивања такси. Надзор над овим усклађивањем врши министарство надлежно за послове финансија.

Уколико корисници јавних средстава не изврше усклађивање у наведеном року, висину такси утврдиће министарство надлежно за послове финансија.

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему је такође предвиђено и да министарство надлежно за послове финансија припреми и предложи посебни закон којим ће се уредити обвезник плаћања накнаде, основица за плаћање накнаде, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнаде.

Тakoђе, Предлогом закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему је предвиђено да корисници буџетских средстава, у року од месец дана, акте из своје надлежности, у делу у којем се односе на припадност и коришћење сопствених прихода, ускладе са одредбама овог закона.